Postadres:
Postbus 27
4500 AA Oostburg

Bezoekadres:
Nieuwstraat 22
4501 BD Oostburg

Telefoon 140117
Telefoon +31 (0)117 457 000

IBAN: NL06BNGH0285101870
BIC code: BNGHNL2G
BTW-nummer: 811046321B01

www.gemeentesluis.nl
info@gemeentesluis.nl

Aan de leden van de raad van de gemeente Sluis

ons kenmerk : 26.2810
uw brief d.d. :
uw kenmerk :
behandeld door : Team Financiën
doorkiesnummer : 140117
onderwerp : Septembercirculaire 2026
bijlage(n) : Geen

Oostburg, 16 OKT 2026

Geachte raadsleden,

Deze brief gaat nader in op de gevolgen van de septembercirculaire 2026.

Septembercirculaire 2026

Op dinsdag 15 september jl. heeft het Ministerie van BZK (later: BZK) de Septembercirculaire Gemeentefonds 2026 uitgebracht. Zoals gebruikelijk hebben wij de inhoud van de Septembercirculaire geanalyseerd en uitgewerkt voor onze gemeente.

De hoogte van de uitkering die gemeenten uit het gemeentefonds ontvangen hangt af van een 60-tal verdeelmaatstaven en de belastingcapaciteit die gemeenten hebben. Bij de analyse houden wij in eerste instantie rekening met de prognoses van BZK en verrijken deze met onze lokale kennis waardoor er een realistische ontwikkeling van de aantallen/maatstaven ontstaat.

Gevolgen Begroting 2026 en Meerjarenperspectief 2027-2030

Kort samengevat zijn hieronder de effecten van de septembercirculaire in beeld gebracht.

Septembercirculaire 2026:					
(bedragen x € 1.000)	***2026***	***2027***	***2028***	***2029***	***2030***
Algemene uitkering, stand Meicirculaire 2026	**58.800**	**61.653**	**60.862**	**61.534**	**64.906**
Mutaties septembercirculaire 2026:					
* Uitkeringsfactor algemeen	260	394	385	463	468
* Uitkeringsfactor ontwikkeling uitkeringsbasis	168	95	106	104	-177
* WOZ-waarden mutaties	-89	-211	-265	-321	-383
* Diverse taakmutaties/IU/DU	212	293	196	200	206
Mutaties in septembercirculaire 2026	**551**	**571**	**422**	**446**	**114**
Algemene uitkering, na Septembercirculaire 2026	**59.351**	**62.224**	**61.284**	**61.980**	**65.020**
* Aanpassingen budgetten nav septembercirculaire	-166	-268	-137	-106	-111
Effect op begrotingssaldo	**385**	**303**	**285**	**340**	**3**

De septembercirculaire 2026 laat voor alle jaren een positief effect zien. De effecten op het begrotingssaldo worden voor de jaren 2026 en 2027 verrekend met egalisatiereserve Algemene

Uitkering uit het Gemeentefonds. De maximumgrens van deze reserve bedraagt € 3.000.000 (zie nota reserves en voorzieningen 2025), terwijl de actuele stand € 2.522.000 bedraagt. Dat betekent dat het gehele voordeel van 2026 (€ 385.000) en een deel van 2027 (€ 93.000) worden toegevoegd aan de egalisatiereserve. De overige voordelige effecten worden toegevoegd aan het begrotingssaldo.

Effect op begrotingssaldo					
(bedragen x € 1.000)	***2026***	***2027***	***2028***	***2029***	***2030***
Septembercirculaire 2026	**385**	**303**	**285**	**340**	**3**
Toevoeging aan egalisatiereserve	-385	-93	-	-	-
Resterend effect op begrotingssaldo	**0**	**210**	**285**	**340**	**3**

Alle mutaties voor 2026 worden verwerkt in de 9e programmawijziging 2026 en voor 2027 (ev jaren) in de 1e programmawijziging 2027. In het raadsvoorstel bij de Begroting 2027 is rekening gehouden met de effecten uit deze Septembercirculaire 2026.

Nadere analyse Septembercirculaire 2026

De mutaties vanuit de algemene uitkering gemeentefonds zijn verschillend van aard. In basis zijn er onderdelen die gemeentefondsbreed zijn en onderdelen die specifiek voor de gemeente Sluis zijn. Voor beiden geldt dat ze dienen als middelen voor het uitvoeren van gemeentelijke taken en dat ze per definitie vrij besteedbaar zijn. Dit in tegenstelling tot specifieke uitkeringen van het Rijk (SPUK's) waarover wel verantwoording over moet worden afgelegd. De verdeling van de mutaties in de septembercirculaire 2026 ziet er als volgt uit.

Septembercirculaire 2026, nadere analyse:					
(bedragen x € 1.000)	***2026***	***2027***	***2028***	***2029***	***2030***
Mutaties septembercirculaire 2026:					
Gemeentefondsbrede mutaties					
* Uitkeringsfactor algemeen	260	394	385	463	468
* Uitkeringsfactor ontwikkeling uitkeringsbasis	168	95	106	104	-177
* WOZ-waarden mutaties	-89	-211	-265	-321	-383
Totaal gemeentefondsbrede mutaties	**339**	**278**	**226**	**246**	**-92**
Voor Sluis specifieke mutaties:					
- Taakmutaties					
1. Bijstand jongerennorm	2	1			
2. Uitvoeringskosten inburgering	24				
3. BRP Logisch Ontwerp	2				
4. BRP experiment	2				
5. Bijdrage gebruik BRP 2026	-10				
6. Naheffing BRP 2025	-4				
7. Wet op de lijkbezorging			2	2	2
8. Handelsregister KVK	-3				
9. Wetsvoorstel Onderwijshuisvesting		1	1	1	
10. Wet Versterking regie volkshuisvesting: uitvoeringskosten	159	166	171	176	183
11. Wet Versterking regie volkshuisvesting: integrale dienstverlening	18	6	6	6	7
subtotaal Taakmutaties	**189**	**174**	**180**	**185**	**192**
- Decentralisatie-, Integratie- en Suppletie-uitkeringen					
a. Alleenverdienersproblematiek (DU)	-21				
c. Landelijke aanpak adreskwaliteit (LAA)	4				

d. Europese richtlijn energieprestaties van gebouwen (EPBD IV)	9				
e. Spreidingswet	31				
f. Openbare bibliotheken		105			
g. IBO problematische schulden		15	15	15	15
subtotaal Decentralisatie-, Integratie- en Suppletie-uitkeringen	**23**	**120**	**15**	**15**	**15**
Totaal Sluis specifieke mutaties	212	294	195	200	207
Bijstelling vanuit septembercirculaire 2026	**551**	**572**	**421**	**446**	**115**

Toelichting

In bovenstaande tabel zijn de oranje gekleurde bedragen niet omgezet in aanpassingen van onze budgetten. Bedragen onder de € 10.000 worden buiten beschouwing gelaten en daarnaast zijn niet alle taakmutaties van invloed op onze budgetten. Deze zijn dus onderdeel van de bijstelling van het meerjarenperspectief.

De andere onderdelen van de "Sluis specifieke mutaties" hebben wel geleid tot een bijstelling van de budgetten.

Deze zijn hieronder weergegeven.

Taakmutaties en Decentralisatie-, Integratie- en Suppletie-uitkeringen die leiden tot aanpassing budgetten					
(bedragen x € 1.000)	***2026***	***2027***	***2028***	***2029***	***2030***
2. Uitvoeringskosten inburgering	24				
10. Wet Versterking regie volkshuisvesting: uitvoeringskosten	159	166	171	176	183
11. Wet Versterking regie volkshuisvesting: integrale dienstverlening	18	6	6	6	7
a. Alleenverdienersproblematiek (DU)	-21				
e. Spreidingswet	31				
f. Openbare bibliotheken		105			
g. IBO problematische schulden		15	15	15	15
* Effect herverdeling wegenbeheer (groei-%)	-45	-24	-55	-91	-94
Totaal opnemen als uitgave in begroting	**166**	**268**	**137**	**106**	**111**

Toelichting

2. Uitvoeringskosten inburgering

In het bestuurlijk overleg tussen de minister voor Werk en Participatie en de VNG op 25 juni jl. is overeenstemming bereikt over een tegemoetkoming op de uitvoeringskosten inburgering. Uit het onderzoek naar de betaalbaarheid van de Wet inburgering 2021 voor gemeenten, blijkt dat gemeenten een tekort hebben op de uitvoeringskosten. Dit tekort is grotendeels terug te voeren op grotere aantallen inburgeringsplichtigen dan vooraf geraamd. Om gemeenten hierin tegemoet te komen, stelt het ministerie van SZW in totaal € 93 miljoen beschikbaar voor de jaren 2026, 2027 en 2028. Voor het jaar 2026 is een bedrag van € 31 miljoen beschikbaar. De middelen zijn erop gericht om te zorgen dat gemeenten hun wettelijke taken kunnen blijven uitvoeren. Naar verwachting wordt in het voorjaar van 2027 de middelen voor de jaren 2027 en 2028 beschikbaar gesteld.

Versterking regie volkshuisvesting
Het wetsvoorstel Versterking regie volkshuisvesting zorgt ervoor dat overheden kunnen sturen op hoeveel, waar en voor wie er wordt gebouwd. Het Rijk, provincies en gemeenten kunnen zo de regie hernemen op de volkshuisvesting en de woningbouwopgave in het bijzonder.

10. Wet Versterking regie volkshuisvesting: uitvoeringskosten
Met de inwerkingtreding van het wetsvoorstel Versterking regie volkshuisvesting ontstaan extra werkzaamheden voor de medeoverheden. In een artikel 2 onderzoek is vastgesteld dat deze werkzaamheden financiële gevolgen hebben voor gemeenten (en provincies) in de vorm van incidentele en structurele uitvoeringslasten. Ter compensatie van de in het artikel 2 onderzoek geïdentificeerde incidentele uitvoeringslasten is in 2025 reeds incidenteel € 48,8 miljoen aan de algemene uitkering toegevoegd, (decembercirculaire 2025). In deze circulaire worden de middelen voor de jaren 2026 en verder overgeheveld. Het gaat om een jaarlijkse bijdrage van € 56,2 miljoen.

11. Wet Versterking regie volkshuisvesting: integrale dienstverlening
Met de inwerkingtreding van het wetsvoorstel Versterking regie volkshuisvesting ontstaan extra werkzaamheden voor de medeoverheden. Naar aanleiding van de inzichten over de opgave op het gebied van wonen met zorg moeten gemeenten hun Wmo-beleidsplan bijstellen om aan te geven hoe ze in samenwerking met aanbieders zorg dragen voor integrale dienstverlening (wonen, zorg en ondersteuning). Gemeenten moeten in hun Wmo-beleidsplan aangeven hoe zin samenwerking met aanbieders zorg dragen voor integrale dienstverlening (wonen, zorg en ondersteuning) Hiervoor is in 2026 een bijdrage van € 9,8 miljoen beschikbaar en vanaf 2027 structureel € 3 miljoen.

E. Spreidingswet
Vanuit de Spreidingswet hebben gemeenten een nieuwe taak gekregen in het realiseren van opvangplekken. Zij ontvangen hiervoor in 2026 middelen vanuit het gemeentefonds. Voor gemeenten is er een totaalbedrag van in totaal € 15,3 miljoen beschikbaar. Elke gemeente ontvangt een vast bedrag van € 20.000. Het resterende bedrag wordt verdeeld op basis van de indicatieve verdeling van het aantal opvangplaatsen per gemeente.

F. Openbare bibliotheken
Het doel van de uitkering is gemeenten en provincies in staat te stellen te voldoen aan de gewijzigde Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob). Het college van burgemeester en wethouders dan wel het bestuurscollege moet met deze zorgplicht voorzien in een aanbod van bibliotheekvoorzieningen. Het aanbod van deze voorzieningen moet als geheel binnen redelijke afstand voor de inwoners toegankelijk zijn en ten minste één bibliotheekvoorziening in stand houden die alle vijf de wettelijke bibliotheekfuncties vervult, een fysieke collectie heeft en over een professionele personeelsbezetting beschikt.
Gemeenten ontvangen hiertoe een bijdrage van € 62 miljoen in 2027. Het bedrag wordt over alle gemeenten verdeeld op basis van een bedrag van € 3,05 per inwoner, op basis van het inwonersaantal op 1 januari 2026. Voor kleinere gemeenten waar het bedrag per inwoner lager uitkomt dan € 105.000, wordt de uitkering aangevuld tot € 105.000.

G. IBO Problematische schulden
Het kabinet heeft vroegsignalering ingevoerd om problematische schulden in een zo vroeg mogelijk stadium aan te pakken. Partijen voeren verbetermaatregelen door met als doel om het bereik van de doelgroep te verdubbelen en de ongewenste uitval van de deelnemende doelgroep te halveren. Vanuit het ministerie van SZW wordt vanaf 2027 structureel € 19,7 miljoen beschikbaar gesteld.
Deze middelen zijn bedoeld om vroegsignalering beter in te richten.

** Effect herverdeling wegenbeheer (groei-%)*
Het groeipercentage voor de bijdragen van gemeenten aan het beheer van gemeentelijke wegen door waterschappen bedraagt voor de jaren 2026 en 2027 respectievelijk 2,96% en 3,32%.
Sinds 1993 dient een aantal gemeenten op grond van de artikelen 22 en 24 van de Wet herverdeling wegenbeheer (WHW) een uitkering te verstrekken aan een waterschap voor het beheer van wegen. De hoogte van de uitkering is vastgelegd in het Besluit bijdrage vergoeding wegenzorg. Jaarlijks wordt zij bijgesteld op basis van gegevens van het CPB.

Hoogachtend,

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN SLUIS,

De secretaris,

S.I. de Kievit-Minnaert

De burgemeester,

mr. M.M.D. Vermue